

KOMISSIO

KOMISSION SUOSITUS,

annettu 2 päivänä maaliskuuta 2005,

neuvoston direktiivin 95/53/EY mukaisesta rehujen yhteensovitetusta tarkastusohjelmasta vuodeksi 2005

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2005/187/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

kuljetusolojen vuoksi erityisen alttiita mykotoksiinikontaminaatiolle. Koska mykotoksiinipitoisuudet vaihtelevat vuosittain, kaikista mainituista mykotoksiineista on aiheellista kerätä tiedot useina peräkkäisinä vuosina.

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon rehujen virallisen valvonnan järjestämistä koskevista periaatteista 25 päivänä lokakuuta 1995 annetun neuvoston direktiivin 95/53/EY⁽¹⁾ ja erityisesti sen 22 artiklan 3 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Jäsenvaltiot totesivat vuonna 2004, että eräiden seikkojen osalta on tarpeen toteuttaa yhteensovitettu tarkastusohjelma vuonna 2005.

(2) Haitallisista aineista eläinten rehuissa 7 päivänä toukuuta 2002 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2002/32/EY⁽²⁾ vahvistetaan aflatoksiini B₁:n enimmäispitoisuus rehuissa. Yhteisöllä ei kuitenkaan ole säännöksiä muista mykotoksiineista kuten okratoksiini A:sta, tsearalenonista, deoksinivalenolista ja fumoniisiineistä. Tietojen hankkiminen pistokokeiden avulla kyseisten mykotoksiinien esiintymisestä olisi hyödyllistä tilanteen arvioimiseksi asianmukaisen lainsäädännön kehittämistä varten. Lisäksi tietyt rehuaineet kuten vilja- ja öljykasvien siemenet ovat sadonkorjuu-, varastointi- ja

(3) Antibioottien – kokkidiostaatteja ja histomonostaatteja lukuun ottamatta – saattaminen markkinoille ja käyttö rehujen lisäaineina on sallittu ainoastaan 31 päivään joulukuuta 2005 saakka. Aikaisemmat tarkastukset, joilla on pyritty selvittämään antibioottien ja kokkidiostaattien esiintymistä eräissä rehuissa, joissa kyseisistä aineista joidenkin käyttö on kielletty, osoittavat, että tällaisia rikkomuksia ilmenee edelleen. Löydösten tiheys ja asian arkaluonteisuus perustelevat tarkastusten jatkamisen.

(4) On tärkeää huolehtia, että eläinperäisten rehuaineiden käyttöä rehuissa koskevat rajoitukset, sellaisina kuin niistä säädetään asiaa koskevassa yhteisön lainsäädännössä, on pantu tosiasiallisesti täytäntöön.

(5) On syytä varmistaa, ettei hivenaineisiin kuuluvien kuparin ja sinkin määrä sianrehuseoksissa ylitä niitä enimmäispitoisuuksia, joista säädetään eräiden hivenaineiden ryhmään kuuluvien rehun lisäaineiden hyväksymisedellytysten muuttamisesta 25 päivänä heinäkuuta 2003 annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 1334/2003⁽³⁾.

(6) Tässä suosituksessa säädetty toimenpiteet ovat elintarvikkeetjua ja eläinten terveyttä käsittelevän pysyvän komitean lausunnon mukaiset,

⁽¹⁾ EYVL L 265, 8.11.1995, s. 17. Direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2001/46/EY (EYVL L 234, 1.9.2001, s. 55).

⁽²⁾ EYVL L 140, 30.5.2002, s. 10. Direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 2003/100/EY (EUVL L 285, 1.11.2003, s. 33).

⁽³⁾ EUVL L 187, 26.7.2003, s. 11. Asetus sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 2112/2003 (EUVL L 317, 2.12.2003, s. 22).

SUOSITTELEE:

1. Suositellaan, että jäsenvaltiot toteuttavat vuonna 2005 yhteensovitetun tarkastusohjelman, jolla pyritään selvittämään seuraavaa:

- a) Mykotoksiinien (alfatoksiini B₁:n, okratoksiini A:n, tsearalenonin, deoksinivalenolin ja fumonisiinien) pitoisuudet rehuissa sekä määrittymenetelmät. Näytteidenotto voidaan toteuttaa pistokokein tai kohdennetulla otannalla. Kohdenne-tussa otannassa näytteiden olisi oltava rehuaineita, joissa epäillään korkeita mykotoksiinipitoisuuksia, esimerkiksi vilja-tai öljykasvien siemeniä, öljyhedelmiä tai niistä tehtyjä tuot-teita ja sivutuotteita sekä rehuaineita, joita on varastoitu pit-kän aikaa tai kuljetettu meritse pitkiä matkoja. Aflatoksiini B₁:n tapauksessa olisi kiinnitettävä erityistä huomiota muille lypsyeläimille kuin lypsylehmille tarkoitettuihin rehuseoksiin. Tarkastusten tuloksista olisi raportoitava liitteessä I esitettyä mallia käyttäen.
- b) Tiettyjen eläinlajien ja -ryhmien rehun lisäaineina sallitut tai kielletyt antibiootit, kokkidiostaatit ja/tai histomonostaatit, joita esiintyy usein ei-lääkinnällisissä esiseoksissa ja rehuseok-sissa, joissa kyseisten lääkeaineiden käyttö on kielletty. Tar-kastukset olisi kohdistettava kyseisten lääkeaineiden esiinty-miseen esiseoksissa ja rehuseoksissa, jos toimivaltainen viran-

omainen arvioi säännösten rikkomisen todennäköisemmäksi. Tarkastusten tuloksista olisi raportoitava liitteessä II esitettyä mallia käyttäen.

- c) Eläinperäisten rehuaineiden tuotantoa ja käyttöä koskevien rajoitusten täytäntöönpano liitteen III mukaisesti.
- d) Kuparin ja sinkin määrä sianrehuseoksissa liitteen IV mukaisesti.

2. Suositellaan, että jäsenvaltiot sisällyttävät 1 kohdassa tarkoitetun yhteensovitetun tarkastusohjelman tulokset erillisenä lukuna tarkastustoimia koskevaan vuosikertomukseensa, joka on jätettävä viimeistään 1 päivänä huhtikuuta 2006 direktiivin 95/53/EY 22 artiklan 2 kohdan sekä yhdenmukaistetun kertomusmallin viimeisimmän version mukaisesti.

Tehty Brysselissä 2 päivänä maaliskuuta 2005.

Komission puolesta

Markos KYPRIANOU

Komission jäsen

LIITE I

Tiettyjen mykotoksiinien (alfatoksiini B1:n, okratoksiini A:n, tsearelenonin, deoksinivalenolin ja fumonisiinien) pitoisuudet rehuissa

Kaikista testinäytteistä saadut yksittäiset tulokset; 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu kertomusmalli

Rehut		Näytteenotto (pistokokein tai kohdennetusti)	Mykotoksiinityyppi ja -pitoisuus (µg kg:ssa rehua, jonka suhteellinen kosteus on 12%)				
Tyyppi	Alkuperämaa		Aflatoksiini B1	Okratoksiini A	Tsearelenoni	Deoksinivale- noli	Fumonisiinit (*)

(*) Fumonisiinipitoisuus: fumonisiinit B1, B2 ja B3 yhteensä.

Toimivaltaisen viranomaisen olisi edelleen selvitettävä seuraavat:

- toimet, joihin on ryhdytty, jos B1-aflatoksiinin enimmäistaso on ylitetty
- käytetyt määrittämenetelmät
- toteamisrajat.

LIITE II

Tiettyjen rehun lisäaineina kiellettyjen lääkeaineiden esiintyminen

Eräitä antibiootteja, kokkidiostaatteja ja muita lääkeaineita voidaan käyttää laillisesti lisäaineina tietyille eläinlajeille ja -ryhmille tarkoitetuissa esiseoksissa ja rehuseoksissa, kunhan eläinten ruokinnassa käytettävistä lisäaineista 22 päivänä syyskuuta 2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1831/2003⁽¹⁾ 10 artiklassa säädetyt vaatimukset täyttyvät.

Jos rehuissa esiintyy kiellettyjä lääkeaineita, katsotaan, että sääntöjä on rikottu.

Tarkastettavat lääkeaineet olisi valittava seuraavasta luettelosta.

1. Vain tietyille eläinlajeille ja -ryhmille tarkoitetuissa rehuissa lisäaineina sallitut lääkeaineet:

avilamysiini
dekokinaatti
diklatsuriili
flavofosfolipoli
halofuginonihydrobromidi
lasalosidinatrium A
maduramisiiniammonium, alfa
monensiinatrium
narasiini
narasiini–nikarbatsiini
robenidiinihydrokloridi
salinomysiinatrium
semduramitsiinatrium.

2. Lääkeaineet, joita ei enää sallita rehun lisäaineina:

amproliumi
amproliumi/etopabaatti
arprinosidi
avoparsiini
karbadoksi
dimetridatsoli
dinitolmidi
ipronidatsoli
metiklorpindoli
metiklorpindoli/metyylilibentsokvatti
nikarbatsiini
nifursoli

⁽¹⁾ EUVL L 268, 18.10.2003, s. 29.

olakvindoksi
 ronidatsoli
 spiramysiini
 tetrasykliinit
 tylosiinifosfaatti
 virginiamysiini
 sinkkibasitrasiiini
 muut mikrobilääkkeet.

3. Lääkeaineet, jotka eivät ole olleet milloinkaan sallittuja rehun lisäaineina:

muut aineet.

Kaikista vaatimusten vastaisista testinäytteistä saadut yksittäiset tulokset; kertomusmalli 1 kohdan b alakohdan mukaisesti

Rehutyypin (eläinlaji ja -ryhmä)	Todettu aine	Pitoisuus	Sääntöjenvastaisuuden syy ⁽⁴⁾	Toteutetut toimet

⁽⁴⁾ Syy kielletyn aineen esiintymiseen rehussa toimivaltaisen viranomaisen suorittaman tutkimuksen perusteella.

Toimivaltaisen viranomaisen olisi edelleen selvitettävä seuraavat:

- testinäytteiden kokonaislukumäärä
- tutkittujen aineiden nimet
- käytetyt määrittämenetelmät
- toteamisrajat.

LIITE III

Eläinperäisten rehuaineiden tuotannon ja käytön rajoitukset

Jäsenvaltioiden olisi vuoden 2005 aikana toteutettava yhteensovitettu tarkastusohjelma, jolla selvitetään, onko eläinperäisten rehuaineiden tuotantoa ja käyttöä koskevia rajoituksia noudatettu, sanotun kuitenkin rajoittamatta direktiivin 95/53/EY 3–13 artiklan ja 15 artiklan soveltamista.

Jotta voidaan varmistaa, että eläinproteiinin käyttöä eräiden eläinten ruokinnassa koskevaa kieltoa, sellaisena kuin se on vahvistettu tiettyjen tarttuvien spongiformisten enkefalopatioiden ehkäisyä, valvontaa ja hävittämistä koskevista säännöistä 22 päivänä toukokuuta 2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 999/2001⁽¹⁾ liitteessä IV, todella noudatetaan, jäsenvaltioiden olisi pantava täytäntöön kohdistettuun näytteenottoon perustuva erityinen tarkastusohjelma. Ohjelman taustalla olisi direktiivin 95/53/EY 4 artiklan mukaisesti oltava riskiperusteinen strategia, jossa otetaan huomioon kaikki tuotantovaiheet ja tilat, joissa rehua tuotetaan, käsitellään tai annetaan eläimille. Jäsenvaltioiden olisi kiinnitettävä erityistä huomiota niiden kriteerien määrittelyyn, joihin riskin voidaan katsoa liittyvän. Kutakin kriteeriä olisi painotettava oikeassa suhteessa riskiin. Tarkastustiheyden ja tiloissa analysoitavien näytteiden lukumäärän olisi oltava oikeassa suhteessa kyseisille tiloille annettujen painotusten yhteenlaskettuun määrään.

Valvontaohjelmaa laadittaessa olisi otettava huomioon seuraavat ohjeelliset tilat ja kriteerit:

Tilat	Kriteerit	Painotus
Rehutehtaat	Rehutehtaat, joilla on erilliset linjat märehitijöille ja muille eläimille tarkoitettujen sellaisten rehuseosten tuotantoon, jotka sisältävät poikkeuksen saaneita prosessoituja eläinperäisiä proteiineja Rehutehtaat, joilla sääntöjä on jätetty noudattamatta aikaisemmin tai joilla sääntöjen noudattamatta jättämistä voidaan epäillä Rehutehtaat, joilla prosessoidaan suuria määriä proteiinipitoisuudeltaan suurta tuontirehua, kuten kalajauhoa, soijajauhoa, maissitärkkelysjauhoa tai proteiinitivvistettä Rehutehtaat, joilla tuotetaan suuria määriä rehuseoksia Sisäisistä operatiivisista menettelyistä johtuva ristikontaminaation riski (vakiosilot tietyille tuotteille, linjojen erottamisen valvonta, ainesosien valvonta, omavalvontalaboratorio, näytteenottomenettelyt)	
Rajavalvontapisteet ja muut yhteisöön-tuontipaikat	Suuri/pieni määrä tuontirehua Rehut, joiden proteiinipitoisuus on suuri	
Maatilat	Tilat, jotka tekevät rehusekoituksen itse ja käyttävät poikkeuksen saaneita prosessoituja eläinperäisiä proteiineja Tilat, joilla pidetään sekä märehitijöitä että muita lajeja (ristiruokinnan vaarat) Tilat, joille rehuja ostetaan irtorehuna	
Jälleenmyyjät	Tukkuliikkeet ja väliavarastot, joissa pidetään rehuja, joiden proteiinipitoisuus on suuri Kaupattavan irtorehun suuri määrä Ulkomailla tuotettujen rehuseosten jälleenmyyjät	
Rahtisekoittajat	Rahtisekoittajat, jotka tuottavat rehua sekä märehitijöille että muille eläimille Rahtisekoittajat, jotka ovat aikaisemmin jättäneet tai joiden voidaan epäillä jättävän noudattamatta sääntöjä Rahtisekoittajat, jotka käsittelevät rehua, jonka proteiinipitoisuus on suuri Rahtisekoittajat, jotka tuottavat suuria määriä rehua Palvelun kohteena olevia maatiloja on paljon, joukossa myös märehitijöitä pitäviä maatiloja	
Kuljetusvälineet	Prosessoitujen eläinperäisten proteiinien ja rehujen kuljetukseen tarkoitettut ajoneuvot Ajoneuvot, joiden osalta sääntöjä on jätetty noudattamatta aikaisemmin tai sääntöjen noudattamatta jättämistä voidaan epäillä	

⁽¹⁾ EYVL L 147, 31.5.2001, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 214/2005 (EUVL L 37, 10.2.2005, s. 9).

Vaihtoehtona näille ohjeellisille tiloille ja arviointiperusteille jäsenvaltiot voivat toimittaa omat riskiarviot komissiolle viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2005.

Näytteenotto olisi kohdennettava eriin tai tilanteisiin, joissa ristikontaminaatio kiellettyjen prosessoitujen proteiinien kanssa on todennäköisintä (ensimmäinen erä kiellettyjä eläinproteiineja sisältäneen rehukuljetuksen taikka tuotantolinjan teknisten ongelmien tai muutosten jälkeen, tai kun irtorehun varastosäiliöissä tai siloissa on tehty muutoksia).

Vuonna 2005 jäsenvaltioiden olisi keskityttävä sokerijuurikasleikkeen ja tuontirehuaineiden analysointiin.

Jokaisessa jäsenvaltiossa olisi suoritettava vuosittain vähintään 10 tarkastusta 100 000:ta tuotettua rehuseostonna kohti. Jokaisessa jäsenvaltiossa olisi suoritettava vuosittain vähintään 20 virallista näytteenottoa 100 000:ta tuotettua rehuseostonna kohti. Ennen vaihtoehtoisten menetelmien hyväksymistä näytteiden analysoinnissa olisi käytettävä analyysimenetelmästä eläinperäisten ainesosien määrittämiseksi rehujen virallista tarkastusta varten 23 päivänä joulukuuta 2003 annetussa komission direktiivissä 2003/126/EY⁽¹⁾ säädettyä mikroskooppista tutkimusta ja arviointia. Kiellettyjen eläinperäisten ainesosien pieniäkin pitoisuuksia rehuissa olisi pidettävä rehukiellon rikkomisena.

Tarkastusohjelmista saatavat tulokset olisi toimitettava komissiolle seuraavia malleja käyttäen:

Yhteenveto tarkastuksista, joiden aiheena olivat rajoitukset eläinperäisen rehun käytölle eläinten ruokinnassa (kiellettyjen prosessoitujen eläinperäisten proteiinien käyttäminen ruokinnassa)

A. Dokumentoidut tarkastukset

Vaihe	Sellaisten tarkastusten määrä, joiden kohteena on prosessoitujen eläinperäisten proteiinien esiintyminen	Laboratoriotestien sijasta esim. asiakirjojen tarkastuksessa todettujen sääntöjenvastaisuuksien määrä
Rehuaineen maahantuonti		
Rehuaineen varastointi		
Rehutehtaat		
Tilasekoitus/rahtisekoittajat		
Rehunvälittäjät		
Kuljetusvälineet		
Muita kuin märehittäjiä pitävät tilat		
Märehittäjiä pitävät tilat		
Muut:		

B. Rehuaineiden ja rehuseosten näytteenotto ja testaus prosessoitujen eläinperäisten proteiinien toteamiseksi

Tilat	Prosessoitujen eläinperäisten proteiinien toteamiseksi testattujen virallisten näytteiden määrä		Vaatimustenvastaisten näytteiden määrä					
			Prosessoitujen maaeläinperäisten proteiinien osalta			Prosessoitujen kalaperäisten proteiinien osalta		
	Rehuaineet	Rehuseokset		Rehuaineet	Rehuseokset		Rehuaineet	Rehuseokset
märehittäjille		muille	märehittäjille		muille	märehittäjille		muille
Maahantuonti								
Rehutehtaat								
Välittäjät, varastointi								
Kuljetusvälineet								
Tilasekoitus/rahtisekoittajat								
Maatilalla								
Muut:								

⁽¹⁾ EUVL L 339, 24.12.2003, s. 78.

C. Tiivistelmä märehitjölle tarkoitetuissa rehuissa esiintyneistä kielletyistä prosessoiduista eläinperäisistä proteiineista

	Näytteenottoaika	Kontaminaation tyyppi, aste ja alku- kuperä	Sovelletut seuraamukset (tai muut toimenpiteet)
1			
2			
3			
4			
5			
...			

LIITE IV

Näytekohtaiset tulokset kaikista näytteistä (sekä vaatimusten mukaisista että niiden vastaisista), jotka koskevat kuparia ja sinkkiä sianrehuseoksissa

Rehuseostyyppi (eläinryhmä)	Hivenaine (kupari tai sinkki)	Havaittu määrä (mg kilossa täysre- hua)	Enimmäismäärän ylityksen syy (*)	Toteutetut toimet

(*) Toimivaltaisen viranomaisen tekemän tutkimuksen perusteella selvitetty syy.